

Pf.IV.20.122/2012/5.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Tamás & Dr. Gyüre Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Dr. Tamás Ildikó ügyvéd) által képvisel felperes neve (FELPERES CÍME) felperesnek -, a Dr. Ölbey Ügyvédi Iroda (CÍME; ügyintéző: Zsurzsáné Dr. Ölbey Flóra ügyvéd) által képviselt alperes neve (ALPERES CÍME) alperes ellen, 5 000 000 Ft kártérítés és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2011. szeptember 14-én meghozott 8.P.20.092/2011/13. számú ítélete ellen, a felperes részéről 15. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - a 2012. november 7. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 25 000 (Huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 100 000 Ft perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 300 000 Ft eljárási illetéket.

Az ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes, mint végrehajtást kérő kérelmére a Berettyóújfalui Városi Bíróság 2005. október 14-én végrehajtási lapot állított ki **ADÓS 1 NEVE** és **ADÓS 2 NEVE** adósokkal szemben, a Berettyóújfalui Városi Bíróság **ÜGYSZÁM.** számú jogerős fizetési meghagyásában a felperes, mint jogosult részére megítélt 5 000 000 Ft és járulékai összegű követelés behajtása érdekében.

A felperes kérelmére elrendelt végrehajtást - mint önálló bírósági végrehajtó - az alperes foganatosította.

A végrehajtási eljárás megindításakor **ADÓS 1 NEVE** adós tulajdonában állt a **HRSZ 1** helyrajzi számú ingatlan 1/1 tulajdoni arányban, valamint a **HRSZ 2** helyrajzi számú ingatlan 1/2 tulajdoni illetősége, amelynek másik 1/2 tulajdoni hányada **ADÓS 2 NEVE** adós tulajdonát képezte.

A végrehajtási eljárás során (2005. november 16-án) az alperes végrehajtási jogot jegyeztetett be a felperes javára a **HRSZ 2** helyrajzi számú ingatlanra. A **HRSZ 1** helyrajzi számú ingatlan vonatkozásában azonban az alperes a végrehajtási jognak a felperes javára történő bejegyzése iránti kérelmét csak 2006. március 24-én küldte meg az illetékes földhivatalnak.

Az alperes végrehajtási jog bejegyzése iránti kérelmének a földhivatalhoz való érkezését megelőzően azonban **ADÓS 1 NEVE** adós a **HRSZ 1** helyrajzi számú ingatlant értékesítette a testvére részére. Ezért a földhivatal a 2006. december 6-án meghozott

határozatával az alperes végrehajtási jog bejegyzés iránti kérelmét a **HRSZ 1** helyrajzi számú ingatlan vonatkozásában elutasította, arra hivatkozással, hogy az adós már nem tulajdonosa a kérelemben megjelölt ingatlanoknak.

A felperes 2006. március 1-jén a Berettyóújfalui Városi Bíróságon végrehajtási kifogást terjesztett elő, amelyben azt sérelmezte, hogy a **HRSZ 1** helyrajzi számú ingatlan vonatkozásában az alperes nem intézkedett a végrehajtási jogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése iránt.

Az ilyen tartalommal előterjesztett végrehajtási kifogását azonban a felperes - annak elbírálása előtt - 2006. június 21-én visszavonta.

A felperes meghatalmazottja (házastársa) a Berettyóújfalui Városi Bíróságon 2008. október 15-én újabb végrehajtási kifogást nyújtott be az alperes intézkedése ellen, azonban a Berettyóújfalui Városi Bíróság a 2009. január 20-án meghozott végzésével a végrehajtási kifogást - annak elkésettsége miatt - érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A Berettyóújfalui Városi Bíróság fenti határozatát a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2009. március 27-én meghozott **ÜGYSZÁM 2** /3. számú végzésével helybenhagyta.

A felperes a jelen perben előterjesztett keresetében 5 000 000 Ft kártérítés és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. A kereseti kérelme jogalapjaként a Ptk. 339.§ (1) bekezdését és „A bírósági végrehajtásról” szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 138.§ (1)-(2) bekezdéseit jelölte meg.

A kereseti kérelme ténybeli indokaként pedig arra hivatkozott, hogy az **ADÓS 1 NEVE** és **ADÓS 2 NEVE** adósok ellen indult végrehajtási eljárásban a követelése kielégítése az alperes késedelmes intézkedése miatt hiúsult meg, ezért az annak eredményeként bekövetkezett 5 000 000 Ft összegű kárát az alperes köteles számára megtéríteni.

Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen a per megszüntetését kérte, arra hivatkozással, hogy a végrehajtási eljárás még folyamatban van, ezért a felperes keresete időelőtti.

Az érdemi ellenkérelmében az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy a felperes az állított kára elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget (végrehajtási kifogás) nem vette igénybe, ezáltal pedig a kártérítési felelőssége megállapításának a Ptk. 349.§ (1) bekezdésében meghatározott speciális feltétele hiányzik.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítélete indokolásában kifejtette, hogy az alperesnek a per megszüntetésére irányuló kérelme megalapozatlan volt. Ezt a megállapítását az elsőfokú bíróság azzal indokolta, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint a végrehajtási ügyérték 7 327 559 Ft, a végrehajtás alá vont **HRSZ 2** helyrajzi számú ingatlan becsértéke pedig 2 000 000 Ft volt, amiből az következik, hogy a felperesnek a végrehajtási eljárásban érvényesített követelése a végrehajtás alá vont ingatlan értékesítése esetén sem térülne meg.

Ezért az elsőfokú bíróság a felperes keresetét érdemben vizsgálta, annak során pedig abból indult ki, hogy a felperes részéről az alperes, mint önálló bírósági végrehajtó ellen, a

végrehajtási eljárással összefüggésben keletkezett kára megtérítése iránt előterjesztett kereset elbírálásakor a Ptk. 349.§ (1) bekezdésébe foglalt szabályokat kellett alkalmazni.

A Ptk. 349.§ (1) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget igénybe vette.

Megállapította továbbá, hogy a bírósági végrehajtási eljárásban a Ptk. 349.§ (1) bekezdésében meghatározott rendes jogorvoslati eszköz a Vht. 217.§-a szerint előterjeszthető végrehajtási kifogás.

A jelen esetben a felperes ugyan előterjesztett végrehajtási kifogást, azonban azt annak elbírálása előtt visszavonta. A 2008. október 15-én előterjesztett újabb végrehajtási kifogását pedig a végrehajtást foganatosító bíróság - annak elkésztése miatt - érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Ezért az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az adott esetben a felperes a jogsértés orvoslására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőséget nem merítette ki, ami már önmagában kizárta az alperes kártérítési felelősségének megállapítását.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és az alperesnek a keresete szerinti marasztalását, másodlagosan pedig az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Előadta, hogy a Ptk. az államigazgatási jogkör fogalmát nem határozza meg, ugyanakkor a jogszabály miniszteri indokolása szerint nem az eljáró szerv minősége, hanem a konkrét tevékenység alapján kell megállapítani, hogy az adott esetben államigazgatási tevékenységről van-e szó. Ezért önmagában abból a körülményből, hogy a kár államigazgatási tevékenységet kifejtő szerv alkalmazottjának, vagy tagjának ténykedése, vagy mulasztása folytán keletkezett, még nem következik automatikusan, hogy az adott esetre a Ptk. 349.§ (1) bekezdését kell alkalmazni.

Kifejtette továbbá, hogy a Vht. 1994. évi hatályba lépésével radikális változás következett be a végrehajtás szervezetében. Az önálló bírósági végrehajtó ugyanis már nincs jogviszonyban a bírósággal, ezáltal a működése körében, illetőleg az eljárása során okozott kárért a Ptk. általános szabályai szerint felel.

Állította, hogy a Vht. hatályba lépését követően kialakult bírói gyakorlat és „polgári jogtudományi álláspont szerint” az önálló bírósági végrehajtó károkozása során a Ptk. 339.§-a, míg a megyei bírósággal szolgálati viszonyban álló megyei bírósági végrehajtó károkozására a Ptk. 349.§-a irányadó.

Megjegyezte továbbá, hogy a magyar polgári eljárásjog egyetlen rendes jogorvoslatot ismer: a fellebbezést. Ezért téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, amely szerint a végrehajtási eljárásban a végrehajtási kifogás minősül rendes jogorvoslatnak.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helyes indokai alapján történő helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

A fellebbezés alaptalan.

Az alperes arra helytállóan hivatkozott a fellebbezésében, hogy a Ptk. 349.§-a (1) bekezdésének alkalmazása során azt, hogy egy adott tevékenység államigazgatási tevékenységnek minősül-e, nem az eljáró szerv minősége, hanem a konkrét tevékenység alapján kell megítélni, mivel önmagában az, hogy a kár államigazgatási tevékenységet kifejtő szerv alkalmazottjának, vagy tagjának ténykedése, vagy mulasztása folytán keletkezett, még nem vezethet a Ptk. 349.§-ába foglalt rendelkezése alkalmazására (Pk.42. sz. állásfoglalás).

Arra azonban már helytelenül hivatkozott az alperes, hogy a bírósági végrehajtási eljárásban csak a bírósággal szolgálati viszonyban álló megyei (törvényszéki) végrehajtó eljárása minősül államigazgatási tevékenységnek, az önálló bírósági végrehajtóé azonban nem, amelyre tekintettel az önálló bírósági végrehajtó károkozása esetén a Ptk. 349.§-a nem alkalmazható.

A Vht. 225.§ (1) bekezdésének a jelen eljárásban alkalmazandó - a végrehajtási eljárás megindításakor hatályban volt - rendelkezése szerint a végrehajtás elrendelését és foganatosítását - e törvényben megállapított szabályok szerint - a bíróság, továbbá e törvényben meghatározott más szervek és személyek, így különösen a következők végzik:

- a) az önálló bírósági végrehajtó,
- b) a fővárosi bírósági és a megyei bírósági (a továbbiakban együtt: megyei bírósági) végrehajtó,
- c) az önálló bírósági végrehajtó-helyettes,
- d) a megyei bírósági végrehajtó-helyettes,
- e) a végrehajtó-jelölt (e fejezetben a továbbiakban együtt: végrehajtó).

A Vht. 225.§-ának (2) bekezdése pedig kimondja, hogy a végrehajtó eljárása - mint polgári nemperes eljárás - a bíróság eljárásával azonos.

A végrehajtó eljárásának jogi megítélésénél tehát a jogszabály nem tett (és jelenleg sem tesz) különbséget az önálló és a megyei bírósági (jelenleg: törvényszéki) végrehajtó eljárása között, mindkettőt a bíróság eljárásával azonosítja, amiből következik, hogy a kártérítési felelősségük jogszabályi alapja is azonos.

Ezért a Ptk. 349.§-ában foglaltakat mind az önálló, mind pedig a megyei bírósági (törvényszéki) végrehajtó által, e tevékenységükkel összefüggésben okozott károk megtérítése iránti perekben irányadónak kell tekinteni.

E rendelkezés szerint pedig az államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

Helyesen, a következetesen érvényesülő bírósági gyakorlatnak megfelelően (például EBH.1999/16.; EBH.2008/1878.; BH.2011/309. számú eseti határozatok) állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a végrehajtó intézkedése, vagy mulasztása elleni rendes jogorvoslat a Vht. 217.§-a szerinti végrehajtási kifogás. E jogorvoslat igénybevételének kötelezettsége azt a célt szolgálja, hogy annak következtében a másodfokú bíróság döntésével elháruljon a károsodás esetleges veszélye, illetőleg ne következzen be károsodás.

Ezt a célt pedig csak olyan jogorvoslat tudja betölteni, amely mind formájában, mind tartalmában alkalmas az érdemi elbírálásra, annak eredményeként pedig az állított jogellenes közhatalmi magatartás korrigálására.

Ilyen tartalmú jogorvoslati kérelem (végrehajtási kifogás) előterjesztését azonban a jelen esetben a felperes nem igazolta.

A felperesnek ez a mulasztása pedig már önmagában is kizárta az alperes kártérítési felelősségének megállapítását, ezáltal pedig szükségtelenné tette a kártérítési felelősség további (a Ptk. 339.§ (1) bekezdésében meghatározott) feltételeinek vizsgálatát.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján - annak helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt. Ezért a felperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó, saját másodfokú perköltségét a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján maga köteles viselni. Köteles továbbá megtéríteni az alperes ügyvédi munkadíjából származó másodfokú perköltségét is, amelynek összegét az ítéletábra a Pp. 79.§-ának (1) bekezdése alapján, hivatalból határozta meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak figyelembevételével.

[A (6) bekezdés alkalmazását az ítéletábra arra tekintettel tartotta indokoltnak, hogy a másodfokú eljárásban az alperes jogi képviselője írásbeli fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő, a másodfokú tárgyaláson szóban előterjesztett ellenkérelme pedig az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására szorítkozott.]

Az eljárás során a felperes személyes költségmentességben részesült. Ezért „Az illetékekről” szóló, 1990. évi XCIII. törvény 46.§ (1) bekezdésében meghatározott mértékű, a per tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-a (1) bekezdésében, valamint a 14.§-ban foglaltak alapján az állam viseli.

Debrecen, 2012. november 7.

Dr. Szűcs Lajos sk. a tanács elnöke - előadó bíró, Dr. Kocsis Ottilia sk. bíró,
Dr. Riczu András sk. bíró